

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ದ್ವಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

## ॥ ದ್ವಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ರಾಜ್ಞೋ ದಶರಥಸ್ಯ ಚಿಂತಾ ವಿಲಾಪಶ್ಚ ತೇನ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಭರ್ತ್ಸನಂ  
ಸಾಂತ್ವನಂ ತಾದೃಶವರಯಾಚ್ಛಾತೋ ವಿನಿವರ್ತಿತುಮನುರೋಧಕರಣಂ ಚ

ತತಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮಹಾರಾಜಃ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ದಾರುಣಂ ವಚಃ |  
ಚಿಂತಾಮಭಿಸಮಾಪೇದೇ ಮುಹೂರ್ತಂ ಪ್ರತತಾಪ ಚ || 2.12.1 ||

ಕಿಂ ನು ಮೇಽಯಂ ದಿವಾಸ್ವಪ್ನಶ್ಚಿತ್ತಮೋಽಹೋಽಪಿ ವಾ ಮಮ |  
ಅನುಭೂತೋಪಸರ್ಗೋರ್ವಾ ಮನಸೋ ವಾಪ್ಯುಪದ್ರವಃ || 2.12.2 ||

ಇತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ತದ್ ರಾಜಾ ನಾಧ್ಯಗಚ್ಛತ್ ತದಾಸುಖಂ |  
ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ತತಃ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಕೈಕೇಯೀವಾಕೃತಾಪಿತಃ || 2.12.3 ||

ವೃಥಿತೋ ವಿಕ್ಲವಶ್ಚೈವ ವ್ಯಾಘ್ರೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯಥಾ ಮೃಗಃ |  
ಅಸಂವೃತಾಯಾಮಾಸೀನೋ ಜಗತ್ಯಾಂ ದೀರ್ಘಮುಚ್ಛ್ವಸನ್ || 2.12.4 ||

ಮಂಡಲೇ ಪನ್ನಗೋ ರುದ್ಧೋ ಮಂತ್ರೈರಿವ ಮಹಾವಿಷಃ |  
ಅಹೋ ಧಿಗಿತಿ ಸಾಮರ್ಷೋರ್ವಾಚಮುಕ್ತ್ವಾ ನರಾಧಿಪಃ || 2.12.5 ||

ಮೋಹಮಾಪೇದಿವಾನ್ ಭೂಯಃ ಶೋಕೋಪಹತಚೇತನಃ |  
ಚಿರೇಣ ತು ನೃಪಃ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ಸುದುಃಖಿತಃ || 2.12.6 ||

ಕೈಕೇಯೀಮಬ್ರವೀತ್ ಕ್ರುದ್ಧೋ ನಿರ್ದಹನ್ನಿವ ತೇಜಸಾ |  
ನೃಶಂಸೇ ದುಷ್ಟಚಾರಿತ್ರೇ ಕುಲಸ್ಯಾಸ್ಯ ವಿನಾಶಿನಿ || 2.12.7 ||

ಕಿಂ ಕೃತಂ ತವ ರಾಮೇಣ ಪಾಪೇ ಪಾಪಂ ಮಯಾಪಿ ವಾ |  
ಸದಾ ತೇ ಜನನೀತುಲ್ಯಾಂ ವೃತ್ತಿಂ ವಹತಿ ರಾಘವಃ || 2.12.8 ||

ತಸ್ಯೈವಂ ತ್ವಮನರ್ಥಾಯ ಕಿನ್ನಿಮಿತ್ತಮಿಹೋದ್ಯತಾ |  
ತ್ವಂ ಮಯಾಽತ್ಮವಿನಾಶಾಯ ಭವನಂ ಸ್ವಂ ನಿವೇಶಿತಾ || 2.12.9 ||

ಅವಿಜ್ಞಾನಾನ್ನೃಪಸುತಾ ವ್ಯಾಲಾ ತೀಕ್ಷ್ಣವಿಷಾ ಯಥಾ |  
ಜೀವಲೋಕೋ ಯದಾ ಸರ್ವೋ ರಾಮಸ್ಯಾಹ ಗುಣಸ್ತವಂ || 2.12.10 ||

ಅಪರಾಧಂ ಕಮುದ್ವಿಶ್ಯ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಮೀಷ್ಟಮಹಂ ಸುತಂ |  
ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಚ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ತ್ಯಜೇಯಮಪಿ ವಾ ಶ್ರಿಯಂ || 2.12.11 ||

ಜೀವಿತಂ ಚಾತ್ಮನೋ ರಾಮಂ ನ ತ್ವೇವ ಪಿತೃವತ್ಸಲಂ |  
ಪರಾ ಭವತಿ ಮೇ ಪ್ರೀತಿದೃಷ್ಟ್ವಾ ತನಯಮಗ್ರಜಂ || 2.12.12 ||

ಅಪಶ್ಯತಸ್ತು ಮೇ ರಾಮಂ ನಷ್ಟಂ ಭವತಿ ಚೇತನಂ |  
ತಿಷ್ಠೇಲ್ಲೋಕೋ ವಿನಾ ಸೂರ್ಯಂ ಸಸ್ಯಂ ವಾ ಸಲಿಲಂ ವಿನಾ || 2.12.13 ||

ನ ತು ರಾಮಂ ವಿನಾ ದೇಹೇ ತಿಷ್ಠೇತ್ತು ಮಮ ಜೀವಿತಂ |  
ತದಲಂ ತ್ಯಜ್ಯತಾಮೇಷ ನಿಶ್ಚಯಃ ಪಾಪನಿಶ್ಚಯೇ || 2.12.14 ||

ಅಪಿ ತೇ ಚರಣೌ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ಸ್ಪೃಶಾಮ್ಯೇಷ ಪ್ರಸೀದ ಮೇ |  
ಕಿಮರ್ಥಂ ಚಿಂತಿತಂ ಪಾಪೇ ತ್ವಯಾ ಪರಮದಾರುಣಂ || 2.12.15 ||

ಅಥ ಜಿಜ್ಞಾಸಸೇ ಮಾಂ ತ್ವಂ ಭರತಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯೇ |  
ಅಸ್ತು ಯತ್ತತ್ತ್ವಯಾ ಪೂರ್ವಂ ವ್ಯಾಹೃತಂ ರಾಘವಂ ಪ್ರತಿ || 2.12.16 ||

ಸ ಮೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠಸುತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಜ್ಯೇಷ್ಠ ಇತೀವ ಮೇ |  
ತತ್ ತ್ವಯಾ ಪ್ರಿಯವಾದಿನ್ಯಾ ಸೇವಾರ್ಥಂ ಕಥಿತಂ ಭವೇತ್ || 2.12.17 ||

ತಚ್ಛೃತ್ವಾ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾ ಸಂತಾಪಯಸಿ ಮಾಂ ಭೃಶಂ |  
ಆವಿಷ್ಟಾಸಿ ಗೃಹೇ ಶೂನ್ಯೇ ಸಾ ತ್ವಂ ಪರವಶಂ ಗತಾ || 2.12.18 ||

ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಣಾಂ ಕುಲೇ ದೇವಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸುಮಹಾನಯಂ |  
ಅನಯೋ ನಯಸಂಪನ್ನೇ ಯತ್ರ ತೇ ವಿಕೃತಾ ಮತಿಃ || 2.12.19 ||

ನಹಿ ಕಿಂಚಿದಯುಕ್ತಂ ವಾ ವಿಪ್ರಿಯಂ ವಾ ಪುರಾ ಮಮ |  
ಅಕರೋಸ್ತ್ವಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ತೇನ ನ ಶ್ರದ್ಧಧಾಮಿ ತೇ || 2.12.20 ||

ನನು ತೇ ರಾಘವಸ್ತುಲ್ಯೋ ಭರತೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ |  
ಬಹುಶೋ ಹಿ ಸ್ಮ ಬಾಲೇ ತ್ವಂ ಕಥಾಃ ಕಥಯಸೇ ಮಮ || 2.12.21 ||

ತಸ್ಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮನೋ ದೇವಿ ವನೇ ವಾಸಂ ಯಶಸ್ವಿನಃ |  
ಕಥಂ ರೋಚಯಸೇ ಭೀರು ನವ ವರ್ಷಾಣಿ ಪಂಚ ಚ || 2.12.22 ||

ಅತ್ಯಂತಸುಕುಮಾರಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಧರ್ಮೇ ಕೃತಾತ್ಮನಃ |  
ಕಥಂ ರೋಚಯಸೇ ವಾಸಮರಣ್ಯೇ ಭೃಶದಾರುಣೇ || 2.12.23 ||

ರೋಚಯಸ್ಯಭಿರಾಮಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಶುಭಲೋಚನೇ |  
ತವ ಶುಶ್ರೂಷಮಾಣಸ್ಯ ಕಿಮರ್ಥಂ ವಿಪ್ರವಾಸನಂ || 2.12.24 ||

ರಾಮೋ ಹಿ ಭರತಾದ್ ಭೂಯಸ್ತವ ಶುಶ್ರೂಷತೇ ಸದಾ |  
ವಿಶೇಷಂ ತ್ವಯಿ ತಸ್ಮಾತ್ ತು ಭರತಸ್ಯ ನ ಲಕ್ಷಯೇ || 2.12.25 ||

ಶುಶ್ರೂಷಾಂ ಗೌರವಂ ಚೈವ ಪ್ರಮಾಣಂ ವಚನಕ್ರಿಯಾಂ |  
ಕಸ್ತು ಭೂಯಸ್ತರಂ ಕುರ್ಯಾದನ್ಯತ್ರ ಪುರುಷರ್ಷಭಾತ್ || 2.12.26 ||

ಬಹೂನಾಂ ಸ್ತ್ರೀಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಬಹೂನಾಂ ಚೋಪಜೀವಿನಾಂ |  
ಪರಿವಾದೋಽಪವಾದೋ ವಾ ರಾಘವೇ ನೋಪಪದ್ಯತೇ || 2.12.27 ||

ಸಾಂತ್ವಯನ್ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ರಾಮಃ ಶುದ್ಧೇನ ಚೇತಸಾ |  
ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಮನುಜವ್ಯಾಘ್ರಃ ಪ್ರಿಯೈರ್ವಿಷಯವಾಸಿನಃ || 2.12.28 ||

ಸತ್ಯೇನ ಲೋಕಾಂಜಯತಿ ದ್ವಿಜಾನ್ ದಾನೇನ ರಾಘವಃ |  
ಗುರೂಂಛುಶ್ರೂಷಯಾ ವೀರೋ ಧನುಷಾ ಯುಧಿ ಶಾತ್ರವಾನ್ || 2.12.29 ||

ಸತ್ಯಂ ದಾನಂ ತಪಸ್ವಾಗೋ ಮಿತ್ರತಾ ಶೌಚಮಾರ್ಜವಂ |  
ವಿದ್ಯಾ ಚ ಗುರುಶುಶ್ರೂಷಾ ಧ್ರುವಾಣ್ಯೇತಾನಿ ರಾಘವೇ || 2.12.30 ||

ತಸ್ಮಿನ್ನಾರ್ಜವಸಂಪನ್ನೇ ದೇವಿ ದೇವೋಪಮೇ ಕಥಂ |  
ಪಾಪಮಾಶಂಸಸೇ ರಾಮೇ ಮಹರ್ಷಿಸಮತೇಜಸಿ || 2.12.31 ||

ನ ಸ್ಮರಾಮ್ಯಪ್ರಿಯಂ ವಾಕ್ಯಂ ಲೋಕಸ್ಯ ಪ್ರಿಯವಾದಿನಃ |  
ಸ ಕಥಂ ತ್ವತ್ಕೃತೇ ರಾಮಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಿಯಮಪ್ರಿಯಂ || 2.12.32 ||

ಕ್ಷಮಾ ಯಸ್ಮಿಂಸ್ತಪಸ್ವಾಗಃ ಸತ್ಯಂ ಧರ್ಮಃ ಕೃತಜ್ಞತಾ |  
ಅಪ್ಯಹಿಂಸಾ ಚ ಭೂತಾನಾಂ ತಮೃತೇ ಕಾ ಗತಿರ್ಮಮ || 2.12.33 ||

ಮಮ ವೃದ್ಧಸ್ಯ ಕೈಕೇಯಿ ಗತಾಂತಸ್ಯ ತಪಸ್ವಿನಃ |  
ದೀನಂ ಲಾಲಪ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯಂ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ || 2.12.34 ||

ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಸಾಗರಾಂತಾಯಾಂ ಯತ್ ಕಿಂಚಿದಧಿಗಮ್ಯತೇ |  
ತತ್ ಸರ್ವಂ ತವ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಚ ತ್ವಂ ಮನ್ಯಮಾವಿಶ || 2.12.35 ||

ಅಂಜಲಿಂ ಕುರ್ಮಿ ಕೈಕೇಯಿ ಪಾದೌ ಚಾಪಿ ಸ್ಪೃಶಾಮಿ ತೇ |  
ಶರಣಂ ಭವ ರಾಮಸ್ಯ ಮಾಧರ್ಮೋ ಮಾಮಿಹ ಸ್ಪೃಶೇತ್ || 2.12.36 ||

ಇತಿ ದುಃಖಾಭಿಸಂತಪ್ತಂ ವಿಲಪಂತಮಚೇತನಂ |  
ಘೂರ್ಣಮಾನಂ ಮಹಾರಾಜಂ ಶೋಕೇನ ಸಮಭಿಪ್ಲುತಂ || 2.12.37 ||

ಪಾರಂ ಶೋಕಾರ್ಣವಸ್ಯಾಶು ಪ್ರಾರ್ಥಯಂತಂ ಪುನಃ ಪುನಃ |  
ಪ್ರತ್ಯುವಾಚಾಥ ಕೈಕೇಯೀ ರೌದ್ರಾ ರೌದ್ರತರಂ ವಚಃ || 2.12.38 ||

ಯದಿ ದತ್ತಾ ವರೌ ರಾಜನ್ ಪುನಃ ಪ್ರತ್ಯನುತಪ್ಯಸೇ |  
ಧಾರ್ಮಿಕತ್ವಂ ಕಥಂ ವೀರ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಕಥಯಿಷ್ಯಸಿ || 2.12.39 ||

ಯದಾ ಸಮೇತಾ ಬಹವಸ್ತ್ವಯಾ ರಾಜರ್ಷಯಃ ಸಹ |  
ಕಥಯಿಷ್ಯಂತಿ ಧರ್ಮಜ್ಞ ತತ್ರ ಕಿಂ ಪ್ರತಿವಕ್ಷ್ಯಸಿ || 2.12.40 ||

ಯಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಸಾದೇ ಜೀವಾಮಿ ಯಾ ಚ ಮಾಮಭ್ಯಪಾಲಯತ್ |  
ತಸ್ಯಾಃ ಕೃತಾ ಮಯಾ ಮಿಥ್ಯಾ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಇತಿ ವಕ್ಷ್ಯಸಿ || 2.12.41 ||

ಕಿಲ್ಬಿಷಂ ತ್ವಂ ನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ ನರಾಧಿಪ |  
ಯೋ ದತ್ತಾ ವರಮದ್ಯೈವ ಪುನರನ್ಯಾನಿ ಭಾಷಸೇ || 2.12.42 ||

ಶೈಬ್ಯಃ ಶೈನಕಪೋತೀಯೇ ಸ್ವಮಾಂಸಂ ಪಕ್ಷಿಣೇ ದದೌ |  
ಅಲರ್ಕಶ್ಚಕ್ಷುಷೀ ದತ್ತಾ ಜಗಾಮ ಗತಿಮುತ್ತಮಾಂ || 2.12.43 ||

ಸಾಗರಃ ಸಮಯಂ ಕೃತ್ವಾ ನ ವೇಲಾಮತಿವರ್ತತೇ |  
ಸಮಯಂ ಮಾನ್ಯತಂ ಕಾರ್ಷೀಃ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಮನುಸ್ಮರನ್ || 2.12.44 ||

ಸ ತ್ವಂ ಧರ್ಮಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ರಾಮಂ ರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷಿಚ್ಯ ಚ |  
ಸಹ ಕೌಸಲ್ಯಯಾ ನಿತ್ಯಂ ರಂತುಮಿಚ್ಛಸಿ ದುರ್ಮತೇ || 2.12.45 ||

ಭವತ್ವಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮೋ ವಾ ಸತ್ಯಂ ವಾ ಯದಿ ವಾನ್ಯತಂ |  
ಯತ್ತ್ವಯಾ ಸಂಶ್ರುತಂ ಮಹ್ಯಂ ತಸ್ಯ ನಾಸ್ತಿ ವ್ಯತಿಕ್ರಮಃ || 2.12.46 ||

ಅಹಂ ಹಿ ವಿಷಮದ್ಯೈವ ಪೀತ್ವಾ ಬಹು ತವಾಗ್ರತಃ |  
ಪಶ್ಯತಸ್ತೇ ಮರಿಷ್ಯಾಮಿ ರಾಮೋ ಯದ್ಯಭಿಷಿಚ್ಯತೇ || 2.12.47 ||

ಏಕಾಹಮಪಿ ಪಶ್ಯೇಯಂ ಯದ್ಯಹಂ ರಾಮಮಾತರಂ |  
ಅಂಜಲಿಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಂತೀಂ ಶ್ರೇಯೋ ನನು ಮೃತಿರ್ಮಮ || 2.12.48 ||

ಭರತೇನಾತ್ಮನಾ ಚಾಹಂ ಶಪೇ ತೇ ಮನುಜಾಧಿಪ |  
ಯಥಾ ನಾನ್ಯೇನ ತುಷ್ಯೇಯಮೃತೇ ರಾಮವಿವಾಸನಾತ್ || 2.12.49 ||

ಏತಾವದುಕ್ತ್ವಾ ವಚನಂ ಕೈಕೇಯೀ ವಿರರಾಮ ಹ |  
ವಿಲಪಂತಂ ಚ ರಾಜಾನಂ ನ ಪ್ರತಿವ್ಯಾಜಹಾರ ಸಾ || 2.12.50 ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ರಾಜಾ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಂ ಪರಮಶೋಭನಂ |  
ರಾಮಸ್ಯ ಚ ವನೇ ವಾಸಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ಭರತಸ್ಯ ಚ || 2.12.51 ||

ನಾಭ್ಯಭಾಷತ ಕೈಕೇಯೀಂ ಮುಹೂರ್ತಂ ವ್ಯಾಕುಲೇಂದ್ರಿಯಃ |  
ಪ್ರೈಕ್ಷತಾನಿಮಿಷೋ ದೇವೀಂ ಪ್ರಿಯಾಮಪ್ರಿಯವಾದಿನೀಂ || 2.12.52 ||

ತಾಂ ಹಿ ವಜ್ರಸಮಾಂ ವಾಚಮಾಕರ್ಣ್ಯ ಹೃದಯಾಪ್ರಿಯಾಂ |  
ದುಃಖಶೋಕಮಯೀಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಜಾ ನ ಸುಖಿತೋಽಭವತ್ || 2.12.53 ||

ಸ ದೇವ್ಯಾ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಚ ಘೋರಂ ಚ ಶಪಥಂ ಕೃತಂ |  
ಧ್ಯಾತ್ವಾ ರಾಮೇತಿ ನಿಶ್ಚಸ್ಯ ಚೈನ್ನಸ್ತರುರಿವಾಪತತ್ || 2.12.54 ||

ನಷ್ಟಚಿತ್ತೋ ಯಥೋನ್ಮತ್ತೋ ವಿಪರೀತೋ ಯಥಾತುರಃ |  
ಹೃತತೇಜಾ ಯಥಾ ಸರ್ಪೋ ಬಭೂವ ಜಗತೀಪತಿಃ || 2.12.55 ||

ದೀನಯಾಽತುರಯಾ ವಾಚಾ ಇತಿ ಹೋವಾಚ ಕೈಕಯೀಂ |  
ಅನರ್ಥಮಿಮಮರ್ಥಾಭಂ ಕೇನ ತ್ವಮುಪದೇಶಿತಾ || 2.12.56 ||

ಭೂತೋಪಹತಚಿತ್ತೇವ ಬ್ರುವಂತೀ ಮಾಂ ನ ಲಜ್ಜಸೇ |  
ಶೀಲವ್ಯಸನಮೇತತ್ ತೇ ನಾಭಿಜಾನಾಮ್ಯಹಂ ಪುರಾ || 2.12.57 ||

ಬಾಲಾಯಾಸ್ತತ್ ತ್ವಿದಾನೀಂ ತೇ ಲಕ್ಷಯೇ ವಿಪರೀತವತ್ |  
ಕುತೋ ವಾ ತೇ ಭಯಂ ಜಾತಂ ಯಾ ತ್ವಮೇವಂವಿಧಂ ವರಂ || 2.12.58 ||

ರಾಷ್ಟ್ರೇ ಭರತಮಾಸೀನಂ ವೃಣೀಷೇ ರಾಘವಂ ವನೇ |  
ವಿರಮ್ಯತೇನ ಭಾವೇನ ತ್ವಮೇತೇನಾನ್ಯತೇನ ಚ || 2.12.59 ||

ಯದಿ ಭರ್ತುಃ ಪ್ರಿಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ಲೋಕಸ್ಯ ಭರತಸ್ಯ ಚ |  
ನೃಶಂಸೇ ಪಾಪಸಂಕಲ್ಪೇ ಕ್ಷುದ್ರೇ ದುಷ್ಕೃತಕಾರಿಣಿ || 2.12.60 ||

ಕಿಂ ನು ದುಃಖಮಲೀಕಂ ವಾ ಮಯಿ ರಾಮೇ ಚ ಪಶ್ಯಸಿ |  
ನ ಕಥಂಚಿದೃತೇ ರಾಮಾದ್ ಭರತೋ ರಾಜ್ಯಮಾವಸೇತ್ || 2.12.61 ||

ರಾಮಾದಪಿ ಹಿ ತಂ ಮನ್ಯೇ ಧರ್ಮತೋ ಬಲವತ್ತರಂ |  
ಕಥಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ರಾಮಸ್ಯ ವನಂ ಗಚ್ಛೇತಿ ಭಾಷಿತೇ || 2.12.62 ||

ಮುಖವರ್ಣಂ ವಿವರ್ಣಂ ತು ಯಥೈವೇಂದುಮುಪಪ್ಲುತಂ |  
ತಾಂ ತು ಮೇ ಸುಕೃತಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಸುಹೃದ್ಭಿಃ ಸಹ ನಿಶ್ಚಿತಾಂ || 2.12.63 ||

ಕಥಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಪಾವೃತ್ತಾಂ ಪರೈರಿವ ಹತಾಂ ಚಮೂಂ |  
ಕಿಂ ಮಾಂ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ರಾಜಾನೋ ನಾನಾದಿಗ್ಭ್ಯಃ ಸಮಾಗತಾಃ || 2.12.64 ||

ಬಾಲೋ ಬತಾಯಮೈಕ್ಷ್ವಾಕಶ್ಚಿರಂ ರಾಜ್ಯಮಕಾರಯತ್ |  
ಯದಾ ಹಿ ಬಹವೋ ವೃದ್ಧಾ ಗುಣವಂತೋ ಬಹುಶ್ರುತಾಃ || 2.12.65 ||

ಪರಿಪ್ರಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮೀಹ ಕಥಂ ತದಾ |  
ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಕ್ಲಿಶ್ಯಮಾನೇನ ಪುತ್ರಃ ಪ್ರವ್ರಾಜಿತೋ ಮಯಾ || 2.12.66 ||

ಯದಿ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯೇತತ್ ತದಸತ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ |  
ಕಿಂ ಮಾಂ ವಕ್ಷ್ಯತಿ ಕೌಸಲ್ಯಾ ರಾಘವೇ ವನಮಾಸ್ಥಿತೇ || 2.12.67 ||

ಕಿಂ ಚೈನಾಂ ಪ್ರತಿವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರಿಯಮೀದೃಶಂ |  
ಯದಾ ಯದಾ ಚ ಕೌಸಲ್ಯಾ ದಾಸೀವ ಚ ಸಖೀವ ಚ || 2.12.68 ||

ಭಾರ್ಯಾವದ್ ಭಗಿನೀವಚ್ಚ ಮಾತೃವಚ್ಛೋಪತಿಷ್ಠತಿ |  
ಸತತಂ ಪ್ರಿಯಕಾಮಾ ಮೇ ಪ್ರಿಯಪುತ್ರಾ ಪ್ರಿಯಂವದಾ || 2.12.69 ||

ನ ಮಯಾ ಸತ್ಕೃತಾ ದೇವೀ ಸತ್ಕಾರಾರ್ಹಾ ಕೃತೇ ತವ |  
ಇದಾನೀಂ ತತ್ತಪತಿ ಮಾಂ ಯನ್ಮಯಾ ಸುಕೃತಂ ತ್ವಯಿ || 2.12.70 ||

ಅಪಥ್ಯವ್ಯಂಜನೋಪೇತಂ ಭುಕ್ತಮನ್ನಮಿವಾತುರಂ |  
ವಿಪ್ರಕಾರಂ ಚ ರಾಮಸ್ಯ ಸಂಪ್ರಯಾಣಂ ವನಸ್ಯ ಚ || 2.12.71 ||

ಸುಮಿತ್ರಾ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ವೈ ಭೀತಾ ಕಥಂ ಮೇ ವಿಶ್ವಸಿಷ್ಯತಿ |  
ಕೃಪಣಂ ಬತ ವೈದೇಹೀ ಶ್ರೋಷ್ಯತಿ ದ್ವಯಮಪ್ರಿಯಂ || 2.12.72 ||

ಮಾಂ ಚ ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನಂ ರಾಮಂ ಚ ವನಮಾಶ್ರಿತಂ |  
ವೈದೇಹೀ ಬತ ಮೇ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಶೋಚಂತೀ ಕ್ಷಪಯಿಷ್ಯತಿ || 2.12.73 ||

ಹೀನಾ ಹಿಮವತಃ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಕಿನ್ನರೇಣೀವ ಕಿನ್ನರೀ |  
ನಹಿ ರಾಮಮಹಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರವಸಂತಂ ಮಹಾವನೇ || 2.12.74 ||

ಚಿರಂ ಜೀವಿತುಮಾಶಂಸೇ ರುದಂತೀಂ ಚಾಪಿ ಮೈಥಿಲೀಂ |  
ಸಾ ನೂನಂ ವಿಧವಾ ರಾಜ್ಯಂ ಸಪುತ್ರಾ ಕಾರಯಿಷ್ಯಸಿ || 2.12.75 ||

ಸತೀಂ ತ್ವಾಮಹಮತ್ಯಂತಂ ವ್ಯವಸ್ಯಾಮ್ಯಸತೀಂ ಸತೀಂ |  
ರೂಪಿಣೀಂ ವಿಷಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಪೀತ್ವೇವ ಮದಿರಾಂ ನರಃ || 2.12.76 ||

ಅನೃತ್ಯೈರ್ಬಲತ ಮಾಂ ಸಾಂತ್ವೈಃ ಸಾಂತ್ವಯಂತೀ ಸ್ಮ ಭಾಷಸೇ |  
ಗೀತಶಬ್ದೇನ ಸಂರುದ್ಯ ಲುಬ್ಧೋ ಮೃಗಮಿವಾವಧೀಃ || 2.12.77 ||

ಅನಾರ್ಯ ಇತಿ ಮಾಮಾರ್ಯಾಃ ಪುತ್ರವಿಕ್ರಾಯಕಂ ಧ್ರುವಂ |  
ವಿಕರಿಷ್ಯಂತಿ ರಥ್ಯಾಸು ಸುರಾಪಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಯಥಾ || 2.12.78 ||

ಅಹೋ ದುಃಖಮಹೋ ಕೃಚ್ಛಂ ಯತ್ರ ವಾಚಃ ಕ್ಷಮೇ ತವ |  
ದುಃಖಮೇವಂವಿಧಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪುರಾ ಕೃತಮಿವಾಶುಭಂ || 2.12.79 ||

ಚಿರಂ ಖಲು ಮಯಾ ಪಾಪೇ ತ್ವಂ ಪಾಪೇನಾಭಿರಕ್ಷಿತಾ |  
ಅಜ್ಞಾನಾದುಪಸಂಪನ್ನಾ ರಜ್ಜುರುದ್ಬಂಧನೀ ಯಥಾ || 2.12.80 ||

ರಮಮಾಣಸ್ತ್ವಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಮೃತ್ಯುಂ ತ್ವಾಂ ನಾಭಿಲಕ್ಷಯೇ |  
ಬಾಲೋ ರಹಸಿ ಹಸ್ತೇನ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪಮಿವಾಸ್ಪೃಶಂ || 2.12.81 ||

ತಂ ತು ಮಾಂ ಜೀವಲೋಕೋಽಯಂ ನೂನಮಾಕ್ರೋಷ್ಠಮರ್ಹತಿ |  
ಮಯಾ ಹ್ಯಪಿತೃಕಃ ಪುತ್ರಃ ಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ದುರಾತ್ಮನಾ || 2.12.82 ||

ಬಾಲಿಶೋ ಬತ ಕಾಮಾತ್ಮಾ ರಾಜಾ ದಶರಥೋ ಭೃಶಂ |  
ಸ್ತ್ರೀಕೃತೇ ಯಃ ಪ್ರಿಯಂ ಪುತ್ರಂ ವನಂ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಯಿಷ್ಯತಿ || 2.12.83 ||

ವೇದೈಶ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೈಶ್ಚ ಗುರುಭಿಶ್ಚೋಪಕರ್ಶಿತಃ |  
ಭೋಗಕಾಲೇ ಮಹತ್ಕೃಚ್ಛಂ ಪುನರೇವ ಪ್ರಪತ್ಸ್ಯತೇ || 2.12.84 ||

ನಾಲಂ ದ್ವಿತೀಯಂ ವಚನಂ ಪುತ್ರೋ ಮಾಂ ಪ್ರತಿಭಾಷಿತುಂ |  
ಸ ವನಂ ಪ್ರವ್ರಜೇತ್ಯುಕ್ತೋ ಬಾಢಮಿತ್ಯೇವ ವಕ್ಷ್ಯತಿ || 2.12.85 ||

ಯದಿ ಮೇ ರಾಘವಃ ಕುರ್ಯಾದ್ ವನಂ ಗಚ್ಛೇತಿ ಚೋದಿತಃ |  
ಪ್ರತಿಕೂಲಂ ಪ್ರಿಯಂ ಮೇ ಸ್ಯಾನ್ನ ತು ವತ್ಸಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ || 2.12.86 ||

ರಾಘವೇ ಹಿ ವನಂ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಧಿಕ್ಕೃತಂ |  
ಮೃತ್ಯುರಕ್ಷಮಣೀಯಂ ಮಾಂ ನಯಿಷ್ಯತಿ ಯಮಕ್ಷಯಂ || 2.12.87 ||

ಮೃತೇ ಮಯಿ ಗತೇ ರಾಮೇ ವನಂ ಮನುಜಪುಂಗವೇ |  
ಇಷ್ಟೇ ಮಮ ಜನೇ ಶೇಷೇ ಕಿಂ ಪಾಪಂ ಪ್ರತಿಪತ್ಸ್ಯಸೇ || 2.12.88 ||

ಕೌಸಲ್ಯಾ ಮಾಂ ಚ ರಾಮಂ ಚ ಪುತ್ರೌ ಚ ಯದಿ ಹಾಸ್ಯತಿ |  
ದುಃಖಾನ್ಯಸಹತೀ ದೇವೀ ಮಾಮೇವಾನುಗಮಿಷ್ಯತಿ || 2.12.89 ||

ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಚ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ಮಾಂ ಚ ಪುತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ಸಹ |  
ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ ನರಕೇ ಸಾ ತ್ವಂ ಕೈಕೇಯಿ ಸುಖಿತಾ ಭವ || 2.12.90 ||

ಮಯಾ ರಾಮೇಣ ಚ ತ್ಯಕ್ತಂ ಶಾಶ್ವತಂ ಸತ್ಯತಂ ಗುಣೈಃ |  
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲಮಕ್ಷೋಭ್ಯಮಾಕುಲಂ ಪಾಲಯಿಷ್ಯಸಿ || 2.12.91 ||

ಪ್ರಿಯಂ ಚೇದ್ ಭರತಸ್ಯೈತದ್ ರಾಮಪ್ರವ್ರಾಜನಂ ಭವೇತ್ |  
ಮಾ ಸ್ಮ ಮೇ ಭರತಃ ಕಾರ್ಷೀತ್ ಪ್ರೇತಕೃತ್ಯಂ ಗತಾಯುಷಃ || 2.12.92 ||

ಮೃತೇ ಮಯಿ ಗತೇ ರಾಮೇ ವನಂ ಪುರುಷಪುಂಗವೇ |  
ಸೇದಾನೀಂ ವಿಧವಾ ರಾಜ್ಯಂ ಸಪುತ್ರಾ ಕಾರಯಿಷ್ಯಸಿ || 2.12.93 ||

ತ್ವಂ ರಾಜಪುತ್ರಿ ದೈವೇನ ನ್ಯವಸೋ ಮಮ ವೇಶ್ಮಿನಿ |  
ಅಕೀರ್ತಿಶ್ಚಾತುಲಾ ಲೋಕೇ ಧ್ರುವಃ ಪರಿಭವಶ್ಚ ಮೇ |  
ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಚಾವಜ್ಞಾ ಯಥಾ ಪಾಪಕೃತಸ್ತಥಾ || 2.12.94 ||

ಕಥಂ ರಥೈರ್ವಿಭುರ್ಯಾತ್ವಾ ಗಜಾಶ್ವೈಶ್ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ |  
ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ರಾಮೋ ಮಹಾರಣ್ಯೇ ವತ್ಸೋ ಮೇ ವಿಚರಿಷ್ಯತಿ || 2.12.95 ||

ಯಸ್ಯ ಚಾಹಾರಸಮಯೇ ಸೂದಾಃ ಕುಂಡಲಧಾರಿಣಃ |  
ಅಹಂಪೂರ್ವಾಃ ಪಚಂತಿ ಸ್ಮ ಪ್ರಸನ್ನಾಃ ಪಾನಭೋಜನಂ || 2.12.96 ||

ಸ ಕಥಂ ನು ಕಷಾಯಾಣಿ ತಿಕ್ತಾನಿ ಕಟುಕಾನಿ ಚ |  
ಭಕ್ಷಯನ್ ವನ್ಯಮಾಹಾರಂ ಸುತೋ ಮೇ ವರ್ತಯಿಷ್ಯತಿ || 2.12.97 ||

ಮಹಾರ್ಹವಸ್ತ್ರಸಂಬದ್ಧೋ ಭೂತ್ವಾ ಚಿರಸುಖೋಚಿತಃ |  
ಕಾಷಾಯಪರಿಧಾನಸ್ತು ಕಥಂ ರಾಮೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ || 2.12.98 ||

ಕಸ್ಯೇದಂ ದಾರುಣಂ ವಾಕ್ಯಮೇವಂವಿಧಮಪೀರಿತಂ |  
ರಾಮಸ್ಯಾರಣ್ಯಗಮನಂ ಭರತಸ್ಯಾಭಿಷೇಚನಂ || 2.12.99 ||

ಧಿಗಸ್ತು ಯೋಷಿತೋ ನಾಮ ಶರಾಃ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣಾಃ |  
ನ ಬ್ರವೀಮಿ ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಸರ್ವಾ ಭರತಸ್ಯೈವ ಮಾತರಂ || 2.12.100 ||

ಅನರ್ಥಭಾವೇಽರ್ಥಪರೇ ನೃಶಂಸೇ  
ಮಮಾನುತಾಪಾಯ ನಿವೇಶಿತಾಸಿ |  
ಕಿಮಪ್ರಿಯಂ ಪಶ್ಯಸಿ ಮನ್ನಿಮಿತ್ತಂ  
ಹಿತಾನುಕಾರಿಣ್ಯಧವಾಪಿ ರಾಮೇ || 2.12.101 ||

ಪರಿತ್ಯಜೇಯುಃ ಪಿತರೋಽಪಿ ಪುತ್ರಾನ್  
ಭಾರ್ಯಾಃ ಪತೀಂಶ್ಚಾಪಿ ಕೃತಾನುರಾಗಾಃ |  
ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಹಿ ಸರ್ವಂ ಕುಪಿತಂ ಜಗತ್ ಸ್ಯಾದ್  
ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ರಾಮಂ ವ್ಯಸನೇ ನಿಮಗ್ನಂ || 2.12.102 ||

ಅಹಂ ಪುನರ್ದೇವಕುಮಾರರೂಪ -  
ಮಲಂಕೃತಂ ತಂ ಸುತಮಾವ್ರಜಂತಂ |

ನಂದಾಮಿ ಪಶ್ಯನ್ನಿವ ದರ್ಶನೇನ  
ಭವಾಮಿ ದೃಷ್ಟೇವ ಪುನರ್ಯುವೇವ || 2.12.103 ||

ವಿನಾ ಹಿ ಸೂರ್ಯೇಣ ಭವೇತ್ ಪ್ರವೃತ್ತಿ -  
ರವರ್ಷತಾ ವಜ್ರಧರೇಣ ವಾಪಿ |  
ರಾಮಂ ತು ಗಚ್ಛಂತಮಿತಃ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ  
ಜೀವೇನ್ನ ಕಶ್ಚಿತ್ತ್ವತಿ ಚೇತನಾ ಮೇ || 2.12.104 ||

ವಿನಾಶಕಾಮಾಮಹಿತಾಮಮಿತ್ರಾಂ  
ಆವಾಸಯಂ ಮೃತ್ಯುಮಿವಾತ್ಮನಸ್ತ್ವಾಂ |  
ಚಿರಂ ಬತಾಂಕೇನ ಧೃತಾಸಿ ಸರ್ಪೀ  
ಮಹಾವಿಷಾ ತೇನ ಹತೋಽಸ್ಮಿ ಮೋಹಾತ್ || 2.12.105 ||

ಮಯಾ ಚ ರಾಮೇಣ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ  
ಪ್ರಶಾಸ್ತು ಹೀನೋ ಭರತಸ್ತ್ವಯಾ ಸಹ |  
ಪುರಂ ಚ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ಚ ನಿಹತ್ಯ ಬಾಂಧವಾನ್  
ಮಮಾಹಿತಾನಾಂ ಚ ಭವಾಭಿಹರ್ಷಿಣೀ || 2.12.106 ||

ನೃಶಂಸವೃತ್ತೇ ವ್ಯಸನಪ್ರಹಾರಿಣಿ  
ಪ್ರಸಹ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ಯದಿಹಾದ್ಯ ಭಾಷಸೇ |  
ನ ನಾಮ ತೇ ತೇನ ಮುಖಾತ್ ಪತಂತ್ಯಧೋ  
ವಿಶೀರ್ಯಮಾಣಾ ದಶನಾಃ ಸಹಸ್ರಧಾ || 2.12.107 ||

ನ ಕಿಂಚಿದಾಹಾಹಿತಮಪ್ರಿಯಂ ವಚೋ  
ನ ವೇತ್ತಿ ರಾಮಃ ಪರುಷಾಣಿ ಭಾಷಿತುಂ |  
ಕಥಂ ತು ರಾಮೇ ಹ್ಯಭಿರಾಮವಾದಿನಿ  
ಬ್ರವೀಷಿ ದೋಷಾನ್ ಗುಣನಿತ್ಯಸಮ್ಮತೇ || 2.12.108 ||

ಪ್ರತಾಮ್ಯ ವಾ ಪ್ರಜ್ವಲ ವಾ ಪ್ರಣಶ್ಯ ವಾ  
 ಸಹಸ್ರಶೋ ವಾ ಸ್ಫುಟಿತಾಂ ಮಹೀಂ ವ್ರಜ |  
 ನ ತೇ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ವಚಃ ಸುದಾರುಣಂ  
 ಮಮಾಹಿತಂ ಕೇಕಯರಾಜಪಾಂಸನೇ || 2.12.109 ||

ಕ್ಷುರೋಪಮಾಂ ನಿತ್ಯಮಸತ್ಪ್ರಿಯಂವದಾಂ  
 ಪ್ರದುಷ್ಟಭಾವಾಂ ಸ್ವಕುಲೋಪಘಾತಿನೀಂ |  
 ನ ಜೀವಿತುಂ ತ್ವಾಂ ವಿಷಹೇಮನೋರಮಾಂ  
 ದಿಧಕ್ಷಮಾಣಾಂ ಹೃದಯಂ ಸಬಂಧನಂ || 2.12.110 ||

ನ ಜೀವಿತಂ ಮೇಽಸ್ತಿ ಕುತಃ ಪುನಃ ಸುಖಂ  
 ವಿನಾತ್ಮಜೇನಾತ್ಮವತಾಂ ಕುತೋ ರತಿಃ |  
 ಮಮಾಹಿತಂ ದೇವಿ ನ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ  
 ಸ್ಪೃಶಾಮಿ ಪಾದಾವಪಿ ತೇ ಪ್ರಸೀದ ಮೇ || 2.12.111 ||

ಸ ಭೂಮಿಪಾಲೋ ವಿಲಪನ್ನನಾಥವತ್  
 ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಗೃಹೀತೋ ಹೃದಯೇಽತಿಮಾತ್ರಯಾ |  
 ಪಪಾತ ದೇವ್ಯಾಶ್ಚರಣೌ ಪ್ರಸಾರಿತಾ -  
 ವುಭಾವಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಯಥಾಽತುರಸ್ತಥಾ || 2.12.112 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ  
 ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ದ್ವಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ||